

EUROPAPARLAMENTET

1999

2004

Plenarhandling

SLUTLIG VERSION
A5-0253/2004

7 april 2004

BETÄNKANDE

om meddelandet från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om modernare bolagsrätt och effektivare företagsstyrning i Europeiska unionen - Handlingsplan (COM(2003) 284 – C5-0378/2003 – 2003/2150(INI))

Utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden

Föredragande: Fiorella Ghilardotti

Rådgivande utskotts föredragande (*):
Pervenche Berès, utskottet för ekonomi och valutafrågor

(*) Förstärkt samarbete mellan utskott - artikel 162a

INNEHÅLL

	Sida
PROTOKOLLSIDA	7
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	10
MOTIVERING	12
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR EKONOMI OCH VALUTAFRÅGOR	18
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR INDUSTRIFRÅGOR, UTRIKESHANDEL, FORSKNING OCH ENERGI.....	22
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR SYSSELSÄTTNING OCH SOCIALA FRÅGOR	25

(*) Förstärkt samarbete mellan utskott - artikel 162a

PROTOKOLLSIDA

Med en skrivelse av den 22 maj 2003 förelade kommissionen parlamentet ett meddelande till rådet och Europaparlamentet om modernare bolagsrätt och effektivare företagsstyrning i Europeiska unionen - Handlingsplan (COM(2003) 284), som hänvisades till utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden, utskottet för ekonomi och valutafrågor, utskottet för industrifrågor, utrikeshandel, forskning och energi och till utskottet för sysselsättning och sociala frågor för kännedom.

Vid plenarsammanträdet den 4 september 2003 tillkännagav talmannen att utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden hade beviljats tillstånd att utarbeta ett initiativbetänkande om detta ämne, i enlighet med artikel 47.2 och artikel 163 i arbetsordningen, samt att utskottet för ekonomi och valutafrågor, utskottet för industrifrågor, utrikeshandel, forskning och energi och utskottet för sysselsättning och sociala frågor hade utsetts till rådgivande utskott (C5-0378/2003).

Vid plenarsammanträdet den 4 september 2003 tillkännagav talmannen att utskottet för ekonomi och valutafrågor, som utsetts till rådgivande utskott, skulle medverka i utarbetandet av betänkandet i enlighet med artikel 162a.

Vid utskottssammanträdet den 7 juli 2003 hade utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden utsett Fiorella Ghilardotti till föredragande.

Vid utskottssammanträdena den 17 mars och 6 april 2004 behandlade utskottet förslaget till betänkande.

Vid detta sammanträde/det sistnämnda sammanträdet godkände utskottet (enhälligt) förslaget till resolution med ... röster för, ... röster emot och ... nedlagda röster.

Följande ledamöter var närvarande vid omröstningen: Giuseppe Gargani (ordförande), Willi Rothley (vice ordförande), Ioannis Koukiadis (vice ordförande), Bill Miller (vice ordförande), Fiorella Ghilardotti (föredragande), Uma Aaltonen, Ward Beysen, Johanna L.A. Boogerd-Quaak (suppleant för Toine Manders i enlighet med artikel 153.2 i arbetsordningen), Bert Doorn, Giovanni Claudio Fava (suppleant för Maria Berger i enlighet med artikel 153.2 i arbetsordningen), Janelly Fourtou, Marie-Françoise Garaud, Evelyne Gebhardt, Malcolm Harbour, Renzo Imbeni (suppleant för Arlene McCarthy i enlighet med artikel 153.2 i arbetsordningen), Kurt Lechner, Klaus-Heiner Lehne, Sir Neil MacCormick, Lucio Manisco (suppleant för Michel J.M. Dary i enlighet med artikel 153.2 i arbetsordningen), Manuel Medina Ortega, Angelika Niebler (suppleant för Lord Inglewood), Marcelino Oreja Arburúa (suppleant för Marianne L.P. Thyssen), Elena Ornella Paciotti (suppleant för Carlos Candal), Anne-Marie Schaffner, Francesco Enrico Speroni (suppleant för Alexandre Varaut), Ian Twinn (suppleant för Rainer Wieland), Diana Wallis, Stefano Zappalà och François Zimeray.

Yttrandena från utskottet för ekonomi och valutafrågor, utskottet för industrifrågor, utrikeshandel, forskning och energi och utskottet för sysselsättning och sociala frågor återges i betänkandet.

Betänkandet ingavs den 7 april 2004.

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om meddelandet från kommissionen till rådet och Europaparlamentet: Modernare bolagsrätt och effektivare företagsstyrning i Europeiska unionen - Handlingsplan (COM(2003) 284 – C5-0378/2003 – 2003/2150(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av meddelandet från kommissionen till rådet och Europaparlamentet (KOM(2003) 284 – C5-0378/2003),
- med beaktande av meddelandet från kommissionen till rådet och Europaparlamentet: En förstärkt lagstadgad revision i EU (KOM(2003) 286),
- med beaktande av sin resolution av den 12 februari 2004 om företagsstyrning och tillsyn över finansiella tjänster (Parmalat-affären)¹,
- med beaktande av artikel 47.2 och artikel 163 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden och yttrandena från utskottet för ekonomi och valutafrågor, utskottet för industrifrågor, utrikeshandel, forskning och energi och utskottet för sysselsättning och sociala frågor (A5-0253/2004), och av följande skäl:
  - A. I kommissionens meddelande definieras viktiga mål som skall styra EU:s initiativ när det gäller att modernisera bolagsrätten och skapa en effektivare företagsstyrning.
  - B. De senaste tidens händelser i Japan, Förenta staterna och Europa där flera stora industrigrupper varit inblandade (här avses särskilt Parmalat-affären) visar att de bestämmelser om insyn som skall utgöra referensram för de europeiska bolagens verksamhet måste definieras bättre. De som i första hand får betala priset för skandalerna är småaktieägarna, fondspararna och de övriga fordringsägarna samt arbetstagarna som förlorar sina jobb och sin lön.
  - C. I samband med ekonomins globalisering är det nödvändigt att ha en ram av principer och bestämmelser som erkänns på internationell nivå och som skyddar bolagens, investerarnas och arbetstagarnas intressen.
  - D. Vid Europeiska rådets möte i Lissabon och följande toppmöten under våren bestämdes det att EU skall göras till den mest konkurrenskraftiga kunskapsekonomin i världen, grundad på investeringar i humankapital, fullständig och kvalitetsmässigt god sysselsättning, och med ökad social sammanhållning inom ramen för en hållbar utveckling.
  - E. Äganderätt innebär samhällseliga förpliktelser och företag har ett samhällsansvar.
  - F. I den nuvarande omstruktureringsprocessen ökar antalet bolagssplittringar, företagsförsäljningar och omlokaliseringar, så att det ibland blir omöjligt att förstå hur ett

---

¹ P5_TA(2004)0096.

företag egentligen är sammansatt och var besluten fattas. Ofta är det svårt att begripa vilka ägarintressen och kopplingar mellan aktieägarna som finns och vilka regler och bestämmelser som gäller för arbetstagarna vid de olika leden i kedjan inom en bolagspyramid eller företagsgrupp.

- G. Vid Europeiska rådets möte i Stockholm godkändes fattade man beslut om att inrätta Europeiskt övervakningscentrum för förändring av näringslivet, vilket utgör en viktig källa till europeisk information om ekonomiska och sociala förändringar till följd av utveckling och trender i fråga om teknik, arbetsorganisering, produktions- och företagsmodeller, lagstiftning och arbetsmarknad.
- H. Goda relationer mellan ledning och arbetstagare samt deras representanter är, vare sig det gäller information, samråd, deläggande, förhandlingar eller avtal, en viktig faktor för ett företags effektiva produktion och sociala funktion och är även en drivkraft för företagets framgång och konkurrenskraft.
1. Europaparlamentet understöder, med respekt för traditionerna i medlemsstaternas bolagsrättsliga bestämmelser i enlighet med subsidiaritetsprincipen, behovet av snabba åtgärder på området för europeisk bolagsrätt. EU:s utvidgning och den fortsatta integrationen på den inre marknaden innebär i sig ett behov av att harmonisera eller samordna de olika lagstiftningar som finns på nationell nivå, för att fastställa en allmän ram inom vilken rörlighetsprocessen mellan de olika länderna kan fortgå.
  2. Europaparlamentet betonar särskilt att man måste se till att de åtgärder som vidtas för att harmonisera EU:s bolagsrätt gör att företagen kan konkurrera på samma villkor (level playing field), och se till att detta "level playing field" garanteras i samband med alla åtgärder som vidtas.
  3. Europaparlamentet stöder kommissionens ståndpunkt att konkurrens mellan de olika medlemsstaternas bolagsrätter är nyttigt, och anser därför att konkurrens inom ett "level playing field" är bättre än att sträva efter maximal harmonisering.
  4. Ämnet företagsstyrning kan dock inte ses som ett problem som är begränsat till att bara gälla relationerna mellan aktieägarna och företagets ledning. Europaparlamentet påminner i detta sammanhang om den grundläggande roll de olika intressenterna inom eller kring företaget har.
  5. Europaparlamentet pekar på betydelsen av att det arbete inom området Corporate Governance, som pågår inom OECD, beaktas.
  6. Europaparlamentet ser positivt på kommissionens förslag om en modern företagsstyrning som syftar till att öka företagets konkurrenskraft som en avgörande faktor för ekonomisk tillväxt och skapande av arbetstillfällen, förstärka skyddet för aktieägare och borgenärer och skapa större öppenhet i företagsdriften.
  7. Europaparlamentet anser det nödvändigt att i samtliga fall skilja mellan större och mindre aktieägare, i synnerhet när det gäller aktieägarnas användning av modern teknik vid utövandet av sin rösträtt, eftersom de mindre aktieägarna vanligen är mer riskutsatta.

8. Europaparlamentet delar kommissionens uppfattning att det inte är nödvändigt att skapa någon särskild europeisk företagsstyrningskod, men anser att EU bör tydliggöra vilka internationella bestämmelser som skall följas och fastställa närmare villkor för att dessa skall införlivas och komplettera de nuvarande reglerna på nationell nivå.
9. Europaparlamentet är fortfarande övertygat om att prioriteringar på EU-nivå bör ske på utpräglat gränsöverskridande områden och uppmanar därför kommissionen att påskynda utarbetandet av rekommendationerna till medlemsstaterna att se över hindrande nationella regler vid gränsöverskridande företagsetableringar.
10. Europaparlamentet stöder kommissionens ståndpunkt om att "EU måste fastställa sitt eget förhållningssätt till företagsstyrningen i Europa, så att det blir anpassat till dess egna kulturella och kommersiella traditioner" och varnar för en tendens att kopiera amerikanska lösningar på amerikanska problem och att importera amerikanska traditioner och bestämmelser som skulle motverka en sund företagsstyrning i Europa.
11. Europaparlamentet stöder kommissionens övergripande metod att samordna sin tidsplan med handlingsplanen för finansiella tjänster och anser den vara tillräckligt flexibel för att möjliggöra ett balanserat användande av juridiska verktyg, direktiv och rekommendationer. Parlamentet välkomnar kommissionens avsikt att revidera och prioritera kommissionens meddelande om bolagsrätt och företagsstyrning i efterdyningarna av den senaste tiden bolagsskandaler i Europa. Parlamentet håller med kommissionen om att stödåtgärder för företagsstyrning ska behandlas samtidigt, och med samma krav och prioritet, som åtgärder gällande bolagsrätt. Vad gäller bestämmelserna om företagsstyrning uppmanar parlamentet kommissionen att göra en systematisk sammanställning av de åtgärder som vidtagits i medlemsländerna efter antagandet av Winters rapport, innan den initierar de åtgärder som föreslås i meddelandet, och att ta största möjliga hänsyn till dessa när man formulerar sina förslag till direktiv och rekommendationer. I det avseendet anser Europaparlamentet att de riktlinjer som tillämpas av Förenta staterna inte nödvändigtvis är tillämpliga i Europa, och att det är nödvändigt att bestämmelserna anpassas till europeiska förhållanden. Europaparlamentet ser därför med stor tillfredsställelse på kommissionens initiativ på det bolagsrättsliga området.
12. Europaparlamentet ställer sig tvivlande till kommissionens upprättande av ett europeiskt företagsstyrningsforum, eftersom man inte planerar någon harmonisering av företagsstyrningskoder och eftersom en samordning av arbetet med nationella företagsstyrningskoder redan pågår till exempel på företagsnivå (exv. Unice).
13. Europaparlamentet anser det i detta sammanhang vara nödvändigt att medlemsstaternas kontroll- och övervakningsinstitut uppfyller tre krav: stabilitet i det finansiella systemet, marknads-, budget- och företagsinsyn samt fungerande konkurrens. Bland annat måste man göra följande:
  - a) garantera styrelseledamöternas, revisorernas och ratingbolagens självständighet, oberoende och integritet,
  - b) garantera börsövervakningsmyndigheternas funktionsduglighet genom att ge dem resurser och kompetent personal,

- c) upprätta ramar för antitrustmyndigheternas verksamhet,
  - d) främja ett effektivt system för samarbetet mellan centralbankerna.
14. Medlemsstaterna uppmanas att praktiskt genomföra de åtaganden de gjort under de senaste åren för att förverkliga Lissabonmålen, såväl på nationell som på lokal och regional nivå, så att alla berörda, även företagen, erbjuds en ram avseende bestämmelser, institutioner, politik och ägarintressen.
  15. Europaparlamentet betonar att företagen i sin dagliga verksamhet måste ta hänsyn till de samhälleliga förpliktelser som äganderätt innebär och vara medvetna om sitt samhällsansvar.
  16. Europaparlamentet beklagar att expertgruppen på hög nivå för bolagsrätt, som tillsattes av kommissionen i september 2001, behandlar samtliga företag och aktieägare på samma sätt. Om målen skall uppnås går det inte att ha en samfäll syn på alla företag, utan det måste göras skillnad mellan börsnoterade företag och företag som står utanför börsen, i synnerhet små och medelstora företag som faller under denna kategori.
  17. Europaparlamentet stöder förslaget om en årsberättelse om företagsstyrningen i de börsnoterade företagen, för att investerarna skall garanteras ökad insyn och bättre information till grund för sina val. Denna berättelse kan och bör emellertid inte utesluta möjligheten att den behöriga tillsynsmyndigheten gör en egen kontroll när så anses nödvändigt.
  18. Europaparlamentet välkomnar näringslivets initiativ för ökad öppenhet och uppmuntrar medlemsstaterna att verka för ökad öppenhet och insyn vad gäller företags redovisning av förvaltning då detta gagnar företagens kapitalförsörjning och långsiktigt marknadsaktörernas förtroende.
  19. Europaparlamentet stöder kommissionens avsikt att förbättra aktieägarnas rättigheter särskilt genom utökade insynsbestämmelser, rätt att utöva rösträtt med fullmakt, möjlighet att delta vid bolagsstämman på elektronisk väg och bättre möjligheter att utöva rösträtt över nationsgränserna.
  20. Europaparlamentet beklagar att någon hänvisning inte görs till de konsekvenser för företagsstyrning som vissa förfaranden har och som beror på skillnader i företagens finansieringssystem. I synnerhet skiljer sig den anglosaxiska traditionen - där ett spritt aktieäggande via finansmarknader är förhärskande - från traditionen på kontinenten, kännetecknad av att banker och majoritetsaktier spelar en större roll. Parlamentet uppmanar envetet kommissionen att förverkliga en analys av detta slag och att undvika slutsatser och initiativ som enbart baserar sig på ett ensidigt förhållningssätt.
  21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att framför allt lägga fram förslag som ger ordentlig genomslagskraft åt grundprincipen en aktie/en röst, för att på så sätt se till att alla aktieägare behandlas lika.

22. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att snabbt se till att bestämmelserna om företagskontroll förstärks, i synnerhet när det gäller revision av räkenskaperna och införande av stränga straff mot bedrägerier.
23. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att noggrant tillämpa EU-lagstiftningen om marknadsmissbruk, budgetplaner och insyn.
24. Europaparlamentet välkomnar kommissionens intresse för fusioner över nationsgränser och motsvarande rörlighet från företagens sida. Parlamentet understryker dock att detta intresse även bör kompletteras med åtgärder som underlättar rörligheten för arbetstagarna i de berörda företagen.
25. Europaparlamentet insisterar på att börsnoterade företag inte skall få använda sig av revisorer och rådgivare från ett och samma företag.
26. Europaparlamentet välkomnar kommissionens förslag till direktiv om lagstadgad revision av årsredovisningar och sammanställda redovisningar (KOM(2004) 177) och stöder i synnerhet grundprinciperna om den lagstadgade revisorns fullständiga ansvar för den sammanställda redovisningen för det företag som revisionen avser, och håller med om att man bör inrätta en oberoende kommitté för den lagstadgade revisionen i samtliga företag av allmänt intresse. Parlamentet delar kommissionen åsikt om att alla företag i denna kategori, i synnerhet banker, försäkringsbolag, sjukhus och pensionsfonder, måste fastställas och regleras som företag av allmänt intresse med tanke på deras ekonomiska och sociala betydelse.
27. Europaparlamentet understryker att börsnoterade företag och övriga enheter i allmänhetens intresse måste ha en revisionskommitté vars funktioner bör inbegripa övervakning av den externa revisorns oberoende, objektivitet och effektivitet.
28. Europaparlamentet anser att företagsstyrningen måste innehålla revisionsbestämmelser som syftar till att förstärka revisorgruppens ansvar och dess oberoende gentemot ledningen och att skärpa och harmonisera den offentliga övervakningen av revisorerna i fråga om tillämpning av kontroller och deras befogenheter, kontrollgruppernas sammansättning, kontrollernas principer, kvalitet och öppenhet, samt straffåtgärder och straffmetoder.
29. Europaparlamentet stöder kommissionens förslag om att upprätta ett offentligt elektroniskt register över lagstadgade revisionsfirmor - vilka har godkänts av särskilt utsedda myndigheter i medlemsstaterna - som på ett tydligt och öppet sätt anger den lagstadgade revisionsgruppens struktur, sammansättning och oberoende. Parlamentet betonar hur viktigt det är att det skapas ett erkännandesystem som grundar sig på höga krav på kompetens, utbildning och yrkesetik i de lagstadgade revisionsfirmorna, och att uppgifter om förbindelserna mellan revisionsfirman och det företag som revisionen avser, bland annat uppgifter om arvoden och betalningar, måste offentliggöras och göras tillgängliga för allmänheten på ett öppet sätt.
30. Europaparlamentet stöder inrättandet av en kommitté för reglering av räkenskapsrevision inom EU, vars grundprincip skall vara allmänintresset och skydd av alla inblandade parter. Man bör utarbeta ett gemensamt system för lagstadgade revisionsstandarder inom

EU genom en samarbetsmekanism som är effektiv och förenlig med de befintliga nationella systemen. En långsiktig lösning skulle kunna vara att man inrättar en enda myndighet med ansvar för revisionsmässig och finansiell övervakning i Europa.

31. Europaparlamentet anser det nödvändigt med ett bättre samarbete på gemenskapsnivå mellan de organ som kontrollerar den lagstadgade revisionen i medlemsstaterna, så att de kan utarbeta ett gemensamt kravsystem som garanterar en hög grad av integritet och oberoende. Utarbetandet av en modell för samarbete med kontrollorganen och de lagstadgade revisionsorganen i tredje land - som grundar sig på ömsesidighet - är av avgörande betydelse för att de finansiella marknaderna skall fungera väl.
32. Europaparlamentet välkomnar kommissionens ansats i arbetsprogrammet för år 2004, i fråga om att se över regelverket för överföring av underskott och överskott inom ett företag verksamt i flera medlemsstater i EU och uppmanar kommissionen att påskynda detta arbete då det är av vital betydelse för många europeiskt verksamma företag.
33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att överväga att i förslaget till rådets åttonde direktiv 84/253/EEG¹ om godkännande av personer som har ansvar för lagstadgad revision av räkenskaper ta med andra bestämmelser som exempelvis förbud mot att samma revisorer utför alla icke-revisionsrelaterade tjänster åt sina revisionskunder.
34. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att främja samarbetet mellan de organ och institutioner som har i uppdrag att övervaka och kontrollera förbindelserna mellan företag och banker, i syfte att skydda småaktieägarnas och fondspararnas intressen.
35. Europaparlamentet stöder kommissionens förslag att innan år 2005 anta ett direktiv i syfte att utvidga styrelsens kollektiva ansvar för finansiell redovisning och central icke-finansiell redovisning, samt ett annat direktiv på medellång sikt om en utvidgning av styrelseledamöternas personliga ansvar.
36. Europaparlamentet anser för övrigt att det är av största vikt att aktieägarna får delta i diskussionerna gällande nivån på ersättningen till styrelseledamöterna och stöder idén om att man skall anta en rekommendation om de viktigaste aspekterna i policyn för ersättning till företagsledningen.
37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå en rättslig ram som reglerar de institutionella investerarnas aktiviteter och struktur, bland annat med ett krav om deltagande vid bolagsstämmorna.
38. Europaparlamentet anser slutligen att det är av största vikt att kommissionen står fast vid bland annat sitt förslag att genom ett direktiv tvinga de institutionella investerarna att lämna information om sin investeringspolitik med tanke på det inflytande de har över formen och utövandet av företagsstyrningen hos de företag de investerar i. Europaparlamentet välkomnar den aktiva roll som vissa institutionella investerare, och i synnerhet pensionsfonder, spelar i företagsstyrningen och uppmanar kommissionen att inleda aktiva överläggningar med sektorn angående skyldigheten för dessa att lämna

---

¹ EGT L 126, 12.5.1984, s. 20.

information om sin investeringspolitik och om utövandet av rösträtter i företag som de investerar i.

39. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka risken för intressekonflikter vid aktieinnehav i företag och banker och att föreslå bestämmelser som åtgärddar och förhindrar sådana intressekonflikter.
40. Europaparlamentet betonar behovet av ökad öppenhet när det gäller löner, både i fråga om den fasta delen av lönen och den rörliga, liksom om eventuella program för incitament och aktieoptioner för företagsledare.
41. När det gäller grupper och pyramider uppmanar Europaparlamentet kommissionen att väsentligt förbättra informationen och insynsmöjligheterna, eftersom pyramiders och i synnerhet grupper sammansättning ofta kan minska den faktiska insynen i ett företag.
42. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att skynda på arbetet om information och offentliggörande när det gäller koncernstrukturer och relationerna inom koncerner genom att göra en översyn av det sjunde direktivet om sammanställd redovisning (83/349/EEG¹) i syfte att åstadkomma ökad öppenhet, och uppmanar i detta sammanhang kommissionen att ta upp olika sätt att öka öppenheten rörande företeelser som "företagsfordon" (speciella finansieringsmodeller) och dotterbolag i skatteparadis.
43. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka huruvida man skulle kunna förhindra börsnotering av vissa företag med särskilt slutna pyramidstrukturer som i första hand syftar till att upprätthålla företagskontrollen.
44. Europaparlamentet stöder kommissionens förslag om att utarbeta ett direktiv om bolagens omstrukturering och rörlighet.
45. Europaparlamentet stöder arbetet med utformningen av ett europeiskt privat aktiebolag.
46. Europaparlamentet välkomnar kommissionens initiativ att inleda en genomförbarhetsstudie omkring Europeiska privata bolag (EPC), vilket har ett brett stöd bland de berörda aktörerna. Vidare uppmanas kommissionen att i samband med denna genomförbarhetsstudie se över de minimikrav på kapital vid etablerandet av ett Europabolag (SE) som fastställs i rådets förordning (EG) nr 2157/2001², eller att lägga fram förslag om en ny europeisk företagsform anpassad till små och medelstora företag. Minimikravet på kapital på 120 000 euro gör det svårt för små och medelstora företag att använda företagsformen för Europabolag.
47. Europaparlamentet anser att systemet i det andra direktivet är synnerligen rigoröst för små aktiebolag.
48. Europaparlamentet stöder kommissionens avsikt att genom ett direktiv ge företagen i hela Europa möjlighet att välja en struktur med en eller två nivåer.

---

¹ EGT L 193, 18.7.1983, s. 1.

² EGT L 294, 10.11.2001, s. 1.

49. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och till medlemsstaternas och de anslutande staternas regeringar och myndigheter med ansvar för bestämmelser och kontroll.

MOTIVERING

La posizione della Commissione europea.

La Commissione europea ha presentato una comunicazione al Consiglio ed al Parlamento europeo sulla modernizzazione del diritto delle società e sul rafforzamento del governo societario nell'unione europea. Tale comunicazione rappresenta la risposta al rapporto del 4 novembre 2002 del gruppo di esperti di alto livello in diritto societario, nominato dal commissario Bolkenstein allo scopo di indicare un quadro normativo moderno per il diritto delle società in Europa.

Nella comunicazione vengono definiti i grandi obiettivi politici che dovranno guidare ogni iniziativa futura. Inoltre essa ricomprende un piano d'azione che stabilisce il cronoprogramma di una serie di strumenti regolamentari e non, destinati ad essere predisposti a breve, medio e lungo termine, unitamente ad una griglia indicativa del livello di priorità delle misure stesse. La Commissione ha tenuto conto della necessità di rispettare i principi di sussidiarietà e di proporzionalità, improntando alla gradualità il proprio approccio normativo, senza peraltro perdere di vista l'evoluzione della regolamentazione a livello internazionale.

Due sono gli obiettivi di fondo che la Commissione si pone nel porre mano alla riforma del diritto societario in Europa:

1) Il rafforzamento dei diritti degli azionisti e la protezione dei terzi:

- Devono essere intraprese alcune iniziative per agevolare i diritti degli azionisti e rendere più chiare le responsabilità degli amministratori; occorre inoltre accrescere la protezione dei creditori mantenendo una elevata qualità del quadro normativo.

- È necessario distinguere in maniera appropriata tra le diverse categorie di società, stabilendo in particolare un quadro giuridico più vincolante specialmente sotto il profilo delle garanzie, per le società quotate e quelle che fanno appello al pubblico risparmio. Per queste appare assolutamente prioritario migliorare le regole di trasparenza e di corretta informazione. Per quanto riguarda le altre società (c.d. società chiuse) si propone una maggiore flessibilità di approccio, nel rispetto della loro tipologia e della dimensione, elementi che risultano essenziali per il sistema delle PMI.

- Il diritto societario deve permettere, ed anzi, agevolare l'impiego delle tecnologie informatiche e dei sistemi di comunicazione da parte delle società allo scopo di favorire la partecipazione degli azionisti e salvaguardare i diritti dei terzi.

2) La promozione dell'efficienza e della competitività delle imprese:

- Gli interventi dell'Unione europea nel campo del diritto societario devono affrontare prima di tutto alcuni temi specifici a carattere transfrontaliero quali le fusioni o i trasferimenti della sede sociale, gli ostacoli all'esercizio dei diritti degli azionisti e via dicendo.

- Vengono poi prese in considerazione alcune misure di armonizzazione di grado modesto volte a promuovere la competitività delle imprese a partire dalla determinazione di un quadro giuridico di riferimento che vada nel senso di una maggiore certezza giuridica.

A completamento della precedente comunicazione si è ritenuto opportuno includere, nell'ambito della presente relazione di iniziativa, anche la comunicazione della Commissione sul rafforzamento della revisione legale dei conti nell'Unione europea.

In tale documento, viene delineata la visione relativa ad un quadro normativo moderno in una materia strettamente collegata a quella del governo societario.

Le principali iniziative legislative proposte dalla Commissione riguardano l'aggiornamento dell'ottava direttiva sul diritto societario con particolare riferimento all'esigenza di di

rinforzare, a livello comunitario, il controllo pubblico in materia di revisione legale dei conti, di imporre l'applicazione delle norme internazionali in materia di audit (ISA) in Europa a partire dal 2005, di migliorare il sistema sanzionatorio disciplinare e di rendere più trasparenti le società di revisione e le loro ramificazioni internazionali.

In correlazione con il sistema di governo societario poi, vengono proposti interventi volti a rafforzare i comitati dei revisori ed il controllo interno di gestione, nonché ad accrescere l'indipendenza e definire in modo più appropriato la responsabilità dei revisori anche mediante la valorizzazione di codici deontologici.

Per affrontare in maniera adeguata la complessità dei temi sollevati dalle comunicazioni, la commissione ha organizzato un'audizione con la presenza di esperti accademici che si è tenuta il 1° dicembre 2003.

La posizione della relatrice.

Le ragioni essenziali, e condivisibili, di questa iniziativa possono dunque essere individuate come segue:

- 1) determinare un quadro più omogeneo di riferimento in materia di diritto societario per facilitare l'esercizio dell'insediamento e delle ristrutturazioni transfrontaliere, anche tenendo conto che l'ingresso dei dieci nuovi Stati membri nell'Unione europea, a partire dal 1° maggio 2004, aumenterà le diversità presenti tra le diverse legislazioni nazionali;
- 2) costruire le condizioni per evitare il ripetersi di recenti scandali societari, tra cui spicca, per la portata, quello che recentemente ha investito la Parmalat, le conseguenze dei quali hanno colpito pesantemente il reddito, le pensioni, i posti di lavoro, gli investimenti di milioni di persone;
- 3) sfruttare al massimo i vantaggi del mercato interno.

La comunicazione della Commissione contiene un piano d'azione con due obiettivi di fondo, che sono stati richiamati in precedenza, e che mirano a rafforzare i diritti degli azionisti e la protezione dei terzi da un lato, e a promuovere la competitività delle imprese europee nel mercato mondiale dall'altro.

Per realizzare il primo obiettivo è indispensabile assicurare un sistema efficace ed aggiornato di protezione degli azionisti e dei loro diritti, il che potrà comportare indirettamente anche la protezione del risparmio e delle pensioni di milioni di cittadini, rafforzando al tempo stesso le fondamenta del mercato di capitali e favorendo la diversificazione dell'azionariato. Ciò permetterebbe inoltre alle imprese di accrescere la loro capitalizzazione a costi meno elevati.

Occorre poi tenere in debita considerazione la posizione di alcuni soggetti terzi particolarmente qualificati sotto il profilo degli interessi di cui sono portatori: i creditori ed i lavoratori.

Da questo punto di vista l'approccio con cui la Commissione affronta il problema della *governance* appare riduttivo e parziale.

Il tema relativo al governo societario è presentato come un problema limitato solo alla relazione fra azionisti e *management* come se un'impresa fosse un'entità riferibile unicamente agli interessi degli azionisti.

In questo modo si descrive un'impresa virtuale, senza dare adeguato rilievo ai lavoratori e senza responsabilità più generali nei confronti di altre categorie di soggetti interessati alla vita dell'impresa stessa, quali ad esempio i creditori e gli altri *stakeholders* (tra i quali meritano una particolare attenzione i risparmiatori ed i consumatori).

Con riferimento al secondo obiettivo, la competitività delle imprese può essere favorita da molteplici elementi, tra i quali appare imprescindibile l'esistenza di un quadro normativo adeguato in materia di diritto societario posto saldamente in equilibrio tra misure nazionali e comunitarie.

La sfida che oggi deve essere accolta è quella che punta a far emergere i tratti distintivi e peculiari del capitalismo europeo nell'epoca della globalizzazione. Bisogna verificare, in altri termini, se possa parlarsi di un vero e proprio modello europeo, che si differenzia sensibilmente da quello nordamericano, non perché corrisponda e si delinei a partire da un quadro di sfide e problemi diversi da quelli che si pongono per tutti in un contesto di globalizzazione economica, ma perché impersona un'attenzione ai risvolti ed alle implicazioni sociali in modo tale da renderlo in qualche modo più temperato ed umano.

Un modello che ha la pretesa di concepire il nucleo essenziale del modello societario rappresentato dall'interesse sociale, non solo come interesse comune dei soci, e quindi degli azionisti, ma piuttosto come interesse dell'impresa in sé. Un'impresa che non è una monade isolata, ma che, nei panni di un attore economico autonomo, si fa carico anche dell'interesse particolare di tutti quei soggetti esterni/interni all'impresa come i dipendenti, i clienti, i fornitori, i creditori, i risparmiatori, la pubblica amministrazione (in qualità di erogatrice di welfare, oppure di fisco) ed, in ultima analisi, la società civile intera che è strutturalmente collegata con l'interesse generale e comune alla prosperità ed alla continuità dell'impresa. È questa in buona sostanza la missione dell'impresa per la quale devono determinarsi regole chiare e produttive di effetti positivi.

Un'ultima considerazione di carattere generale merita di essere introdotta. Si tratta del richiamo alla ricerca di un giusto equilibrio tra autoregolamentazione ed eteroregolamentazione mentre si va a delinearne il quadro della *governance* europea.

In effetti si è ampiamente diffusa oggi la tendenza a colmare i vuoti normativi (lasciati dai legislatori nazionali o sovranazionali) con codici di autoregolamentazione, raccolte di *best practices*, codici etici ecc.. Tutto ciò è apprezzabile e probabilmente necessario, ma non di per sé sufficiente. Occorre mantenere, se non rafforzare, un sistema di regole giuridicamente vincolanti, munite di sanzioni efficaci, applicate da organismi pubblici ai quali affidare i compiti di indirizzo, di vigilanza e di integrazione della normativa essenziale. Gli scandali finanziari e societari degli USA, del Giappone o dell'Europa dimostrano poi che, in assenza di norme cogenti, chiare e possibilmente uniformi a livello internazionale, nessun codice di autoregolamentazione, per quanto all'avanguardia, può mettere al riparo dalle malversazioni e dalle scorrettezze. E non è un caso che la reazione al caso *Enron* abbia prodotto a tamburo battente un deciso intervento da parte del legislatore federale statunitense (con il *Sarbanes-Oxley Act*). Per riassumerla quindi in uno slogan, la prospettiva deve essere quella di "globalizzare" le regole di *governance* e mettere in rete le autorità pubbliche di controllo.

A tale proposito va detto che l'approccio con cui la Commissione affronta il problema sembra piuttosto riduttivo e parziale (ed in contraddizione con quanto è stato fatto con la direttiva sui CAE, in materia di informazione e consultazione dei lavoratori, sullo Statuto della Società Europea).

Partendo da queste premesse è comunque utile focalizzare la riflessione su alcuni temi chiave.

1) Trasparenza – diritti degli azionisti

Il rafforzamento dei diritti dei soci, con particolare riferimento a quelli di minoranza, deve avvenire con modalità differenti a seconda che si tratti di società quotate, (o che fanno ricorso

al pubblico risparmio), o di società chiuse. In queste ultime occorre accrescere i poteri individuali di informazione e di controllo sull'amministrazione, garantendo l'accesso pieno alla documentazione sociale nonché il diritto d'azione individuale contro le irregolarità di gestione. Per le altre società, l'informazione deve essere più ampia e dettagliata, anche con riferimento ai diritti ed agli interessi degli *stakeholders* esterni.

In tal senso, la Dichiarazione annuale sul governo societario (soprattutto per le società quotate) è sicuramente utile, ma insufficiente. Essa può certamente giovare a colmare le asimmetrie informative che caratterizzano i mercati finanziari, ma di per sé non basta. Per questo non si può e non si deve escludere la possibilità che la Commissione e/o l'autorità vigilante proceda ad una autonoma verifica sui contenuti del rapporto, qualora lo valuti necessario. Sono dunque opportune azioni stringenti allo scopo di realizzare la democrazia azionaria e la contendibilità delle società europee.

2) Investitori istituzionali

Uno degli elementi che merita maggior chiarezza è il ruolo degli investitori istituzionali (ed anche delle banche), sia sotto il profilo di una migliore definizione della figura stessa, in coerenza con le regole esistenti sui mercati finanziari, sia sotto il profilo di una maggior responsabilizzazione per i comportamenti adottati. In effetti potrebbe essere utile prevedere, tra i doveri di diligenza degli investitori istituzionali, l'obbligo di partecipare alle assemblee dei soci e di votare, in modo da assicurare, tra l'altro, la presenza di un management efficiente nell'impresa.

In secondo luogo sarà necessario mettere a punto la nozione di conflitto di interessi dell'investitore professionale, con la previsione, ad esempio, del divieto dell'assunzione di partecipazioni o di voto in società controllate dagli stessi soci di controllo dell'investitore professionale.

Parimenti occorrerà pensare ad una definizione accurata del conflitto di interessi applicabile agli amministratori ed al management.

3) Gli amministratori indipendenti.

La presenza di azionisti di minoranza, già di per sé, si traduce in un maggiore controllo sulla gestione. Tuttavia risulta oltremodo utile promuovere - come si sostiene nel rapporto Winter - il ruolo degli amministratori indipendenti. Per questi ultimi va predisposto uno statuto giuridico che garantisca un'effettiva indipendenza, stabilendo che non vi siano legami con la società, né con gli amministratori, gli azionisti di maggioranza ecc. La funzione degli amministratori indipendenti sarà particolarmente utile in quei settori dove più frequente è il rischio di conflitto di interesse: la nomina dei dirigenti, la loro remunerazione, le forme di controllo di gestione necessarie a valutare i risultati della società.

4) Le piramidi societarie

Per quanto i gruppi societari siano legittimi, essi tuttavia possono determinare rischi specifici per gli azionisti, i creditori ed i lavoratori. In particolare le piramidi societarie, per la loro mancanza di trasparenza sono fonte di una qualche preoccupazione. E' necessario intervenire con modalità efficaci quali gli obblighi di informazione e la determinazione di una chiara politica di gruppo. Tutto ciò perché è indispensabile eliminare ogni possibile pericolo di dissociazione tra potere e rischio di impresa. Gli assetti proprietari dei grandi gruppi europei non devono presentare asimmetrie tra capitale conferito e controllo, perché questo impedirebbe in buona sostanza al mercato di controllare e sottoporre ad esame l'efficienza manageriale.

5) I lavoratori

Non si può prescindere, nel modello europeo, dalla considerazione dei diritti dei lavoratori che sono, tra l'altro, creditori particolarmente qualificati dell'impresa. Vi è la preoccupazione che la mobilità dell'impresa possa prestarsi ad abbassare la soglia di tutela di questi ultimi, anche nel caso in cui sia prevista la loro partecipazione, in qualche forma, al governo societario. Occorre di conseguenza mantenere almeno gli standards minimi previsti nella normativa comunitaria in materia di partecipazione dei lavoratori.

6) Revisione dei conti

Tra gli obiettivi da conseguire meritano di essere sottolineati quelli indicati in materia di revisione legale dei conti.

Anche alla luce dei recenti fatti che hanno dimostrato tutta l'inadeguatezza della situazione si deve richiamare la centralità di un sistema di vigilanza pubblica sugli operatori del settore. Ciò risulta essenziale per il mantenimento della fiducia del mercato nella funzione stessa di revisione dei conti. Del resto, per rimediare alle carenze sinora manifestate, non ci si può affidare interamente all'autoregolamentazione che rischia di innescare un nuovo filone di conflitto di interessi. Si tratta dunque di procedere all'armonizzazione della vigilanza pubblica in modo da renderla omogenea in tutta l'UE.

Si richiama inoltre la necessità che il revisore conservi un grado di indipendenza sufficiente rispetto agli amministratori esecutivi. Egli non deve venirsi a trovare né in situazioni di eccessiva familiarità né in situazione di eccessiva dipendenza nei confronti degli amministratori esecutivi che preparano i bilanci che il revisore è incaricato di valutare in modo obiettivo e critico, nell'interesse degli azionisti e delle altre parti interessate. Per questo vi è la necessità di migliorare la normativa mediante l'inclusione di alcuni principi in materia di nomina, di revoca e di retribuzione dei revisori dei conti allo scopo di accentuarne l'indipendenza.

24 februari 2004

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR EKONOMI OCH VALUTAFRÅGOR

till utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden

över meddelandet från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om modernare bolagsrätt och effektivare företagsstyrning i Europeiska unionen - Handlingsplan (KOM(2003) 284 – C5-0378/2003 – 2003/2150(INI))

Föredragande: Pervenche Berès

ÄRENDETS GÅNG

Vid utskottssammanträdet den 2 september 2003 utsåg utskottet för ekonomi och valutafrågor Pervenche Berès till föredragande.

Vid utskottssammanträdena den 7 oktober och 4 november 2003, 26 januari, 17 februari och 24 februari 2004 behandlade utskottet förslaget till yttrande.

Vid det sistnämnda sammanträdet godkände utskottet nedanstående förslag med 23 röster för och 2 nedlagda röster.

Följande ledamöter var närvarande vid omröstningen: John Purvis (ordförande för sammanträdet), José Manuel García-Margallo y Marfil och Philippe A.R. Herzog (vice ordförande), Pervenche Berès (föredragande), Generoso Andria, Hans Blokland, Hans Udo Bullmann, Jonathan Evans, Robert Goebbels, Lisbeth Grönfeldt Bergman, Mary Honeyball, Christopher Huhne, Giorgos Katiforis, Christoph Werner Konrad, Alain Lipietz, Astrid Lulling, Hans-Peter Mayer, Fernando Pérez Royo, Olle Schmidt, Peter William Skinner, Bruno Trentin, Theresa Villiers, Ieke van den Burg (suppleant för Bernhard Rapkay), Harald Ettl (suppleant för David W. Martin) och Manuel António dos Santos (suppleant för Helena Torres Marques).

FÖRSLAG

Utskottet för ekonomi och valutafrågor uppmanar utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet stöder de viktigaste riktlinjerna i kommissionens meddelande som utarbetats på grundval av Jaap Winters rapport. Parlamentet beklagar dock att man nästan uteslutande fokuserar sig på förhållandet mellan aktieägare och företagsledning. Parlamentet är inte övertygat om att aktieägarna som grupp är den bästa och enda vakthunden mot den senaste tidens misslyckanden och skandaler. Parlamentet beklagar att man underskattar och inte ägnar tillräcklig uppmärksamhet åt företagsledningens (verkställande och icke-verkställande) roll i att bevaka intressebalansen mellan olika intressenter och det större allmänna intresset i ett bredare sammanhang rörande företagens sociala ansvar. Parlamentet anser att ett europeiskt initiativ är oundgängligt för att stärka och återställa allmänhetens förtroende för de europeiska finansmarknaderna. Vad gäller den befintliga bolagsrätten handlar det om att stimulera ökad flexibilitet och underlätta omstruktureringar över nationsgränserna i Europa. Dessutom kräver integreringen av finansmarknaderna en förbättring av företagsstyrningen. Ett sådant initiativ borde leda till mer enhetliga regler och förhindra onödiga rättsliga tvister mellan EU:s medlemsländer.
2. Europaparlamentet konstaterar att den senaste tidens finanskandaler har påverkat debatten om företagsledningarna och efterlyser ett objektiva och välbalanserat motdrag till dessa skandaler, baserat på en välgrundad bedömning av vad som inträffat.
3. Europaparlamentet ifrågasätter kommissionens inställning att ”aktieägarna äger företagen” och att de därför bör ha absolut vetorätt i viktiga beslut. Parlamentet lutar mer åt det kontinentala synsättet att aktieägarna äger andelar för att förse företagen med investeringskapital, men att företagen och deras ledningsstrukturer med en eller två nivåer har ett uppdrag som går utöver att bara skapa vinster för sina aktieägare. Parlamentet kräver en bredare, grundläggande debatt om förhållandet mellan ägande och kontroll och om de europeiska traditionerna på bolagsrättens område och en mer djupgående analys av vilken betydelse de stora skillnaderna i bolagsfinansiering i Europa har, särskilt mellan den anglosaxiska traditionen där spritt ägande via finansmarknaderna dominerar och den kontinentala traditionen som karaktäriseras av att bankerna och majoritetsägarna spelar en viktig roll.
4. Europaparlamentet stöder kommissionens övergripande metod att samordna sin tidsplan med handlingsplanen för finansiella tjänster och anser den vara tillräckligt flexibel för att möjliggöra ett balanserat användande av juridiska verktyg, direktiv och rekommendationer. Parlamentet välkomnar kommissionens avsikt att revidera och prioritera kommissionens meddelande om bolagsrätt och företagsstyrning i efterdyningarna av den senaste tiden bolagsskandaler i Europa. Parlamentet håller med kommissionen om att stödåtgärder för företagsstyrning ska behandlas samtidigt, och med samma krav och prioritet, som åtgärder gällande bolagsrätt. Vad gäller bestämmelserna om företagsstyrning uppmanar parlamentet kommissionen att göra en systematisk sammanställning av de åtgärder som vidtagits i medlemsländerna efter antagandet av Winters rapport, innan den initierar de åtgärder som föreslås i meddelandet, och att ta största möjliga hänsyn till dessa när man formulerar sina förslag till direktiv och

rekommendationer. I det avseendet anser Europaparlamentet att de riktlinjer som tillämpas av Förenta staterna inte nödvändigtvis är tillämpliga i Europa, och att det är nödvändigt att bestämmelserna anpassas till europeiska förhållanden. Europaparlamentet ser därför med stor tillfredsställelse på kommissionens initiativ på det bolagsrättsliga området.

5. Europaparlamentet påminner om att bestämmelserna för företagsstyrning i allmänhet syftar till att upprätthålla en tudelning av makten i det gemensamma beslutsfattande organet så att en åtskillnad görs mellan funktionerna för förvaltning och kontroll för att undvika intressekonflikter, men understryker att icke-verkställande strukturer vid sidan av sina övervakningsuppgifter även kan ha viktiga rådgivande, förmedlande och nätverksfunktioner och en särskild roll som förmedlare till samhällets krav och det allmännas intresse. Dessa bestämmelser syftar också till att stärka aktieägarnas position och rättigheter, särskilt genom bättre information och en större finansiell insyn. Det mönster den senaste tidens redovisningsskandaler uppvisar rättfärdigar ett bredare synsätt beträffande frågor som rör företagsstyrning. Parlamentet uppmanar följaktligen kommissionen att ta hänsyn, inte bara till aktieägarnas intressen, oavsett om de är institutioner eller enskilda, vilka behandlas utförligt i meddelandet, utan även till andra intressenter (anställda, borgenärer, kunder och leverantörer, etc.) i de olika förslag den avser att lägga fram inom ramen för sin handlingsplan, särskilt beträffande principen om företagets ansvar för miljö och sociala frågor. Europaparlamentet betonar att anständiga strukturer och agerande när det gäller information till och rådgörande med de anställda utgör en oumbärlig del av europeisk företagsstyrning och anser att alla direktiv rörande europeisk bolagsrätt bör innehålla skyldighet för information till och rådgörande med personalrepresentanter när det gäller större beslut där företagets och arbetstillfällenas framtid står på spel.
6. Europaparlamentet stöder följaktligen kommissionens viktigaste konkreta förslag, som projektet att genom ett direktiv tvinga de börsnoterade företagen att publicera en årsberättelse om företagsstyrningen med hänvisning till en företagsstyrningskod, utformad för tillämpning på nationell nivå, som företaget följer eller, om så inte är fallet, lämnar en förklaring till avvikelserna från denna kod.
7. Europaparlamentet påminner om att en företagskultur som präglas av insyn och öppenhet förbättrar företagets anseende och värderingen av det på kapital- och finansmarknaderna, vilket i sista hand ligger i företagets intresse.
8. Europaparlamentet samtycker också till förslaget att lämna en rekommendation gällande de minimistandarder som ska tillämpas på bildande, sammansättning och uppgifter när det gäller nominerings-, ersättnings- och revisionskommittéer. I det avseendet anser parlamentet likväl att den verkställande direktörens och styrelseordförandens roller tydligt måste särskiljas när det gäller företagsstrukturer med en enda nivå, och i synnerhet bör de anställda eller deras företrädare ha rätt att närvara på de olika beslutsnivåerna.
9. Europaparlamentet framhåller att kommissionen måste snabba på arbetet med det åttonde bolagsrättsdirektivet om godkännande av personer som ansvarar för utförande av den lagstadgade revisionen.

10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att överväga att i förslaget ta med andra bestämmelser som exempelvis förbud mot att samma revisorer utför alla icke-revisionsrelaterade tjänster åt sina revisionskunder.
11. Europaparlamentet anser för övrigt att det är av största vikt att aktieägarna får delta i diskussionerna gällande nivån på ersättningen till styrelseledamöterna och stöder idén om att man skall anta en rekommendation om de viktigaste aspekterna i policyn för ersättning till företagsledningen.
12. Europaparlamentet stöder kommissionens förslag att innan år 2005 anta ett direktiv i syfte att utvidga styrelsens kollektiva ansvar för finansiell redovisning och central icke-finansiell redovisning, samt ett annat direktiv på medellång sikt om en utvidgning av styrelseledamöternas personliga ansvar.
13. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att skynda på arbetet om information och offentliggörande när det gäller koncernstrukturer och relationerna inom koncerner genom att göra en översyn av det sjunde bolagsrättsdirektivet i syfte att åstadkomma ökad öppenhet, och uppmanar i detta sammanhang kommissionen att ta upp olika sätt att öka öppenheten rörande företeelser som "företagsfordon" (speciella finansieringsmodeller) och dotterbolag i skatteparadis.
14. Europaparlamentet anser slutligen att det är av största vikt att kommissionen står fast vid bland annat sitt förslag att genom ett direktiv tvinga de institutionella investerarna att lämna information om sin investeringspolitik med tanke på det inflytande de har över formen och utövandet av företagsstyrningen hos de företag de investerar i. Europaparlamentet välkomnar den aktiva roll som vissa institutionella investerare, och i synnerhet pensionsfonder, spelar i företagsstyrningen och uppmanar kommissionen att inleda aktiva överläggningar med sektorn angående skyldigheten för dessa att lämna information om sin investeringspolitik och om utövandet av rösträtter i företag som de investerar i. Parlamentet anser det vara av samma vikt att kommissionen vidhåller sitt förslag om upprättandet av ett europeiskt företagsstyrningsforum i syfte att främja samordning och konvergens mellan de nationella koderna. Kommissionen bör även stå fast vid förslaget gällande aktieägarnas tillgång till information och villkoren för utövandet av deras olika rättigheter.

18 februari 2004

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR INDUSTRIFRÅGOR, UTRIKESHANDEL, FORSKNING OCH ENERGI

till utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden

över meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om modernare bolagsrätt och effektivare företagsstyrning i Europeiska unionen - Handlingsplan (KOM(2003) 284 – C5-0378/2003 – 2003/2150(INI))

Föredragande: Per-Arne Arvidsson

ÄRENDETS GÅNG

Vid utskottssammanträdet den 26 augusti 2003 utsåg utskottet för industrifrågor, utrikeshandel, forskning och energi Per-Arne Arvidsson till föredragande.

Vid utskottssammanträdena den 2 december 2003, 19 januari och 18 februari 2004 behandlade utskottet förslaget till yttrande.

Vid det sistnämnda sammanträdet godkände utskottet nedanstående förslag med 34 röster för och 1 röst emot.

Följande ledamöter var närvarande vid omröstningen: Luis Berenguer Fuster (ordförande), Peter Michael Mombaur och Jaime Valdivielso de Cué (vice ordförande), Per-Arne Arvidsson (föredragande), Gordon J. Adam (suppleant för Massimo Carraro), Sir Robert Atkins, Guido Bodrato, Felipe Camisón Asensio (suppleant för Concepció Ferrer), Giles Bryan Chichester, Nicholas Clegg, Marie-Françoise Duthu (suppleant för Colette Flesch i enlighet med artikel 153.2 i arbetsordningen), Francesco Fiori (suppleant för John Purvis), Neena Gill (suppleant för Norbert Glante), Michel Hansenne, Hans Karlsson, Bernd Lange (suppleant för Imelda Mary Read), Peter Liese (suppleant för Paul Rübig), Rolf Linkohr, Eryl Margaret McNally, Marjo Matikainen-Kallström, Ana Miranda de Lage, Elizabeth Montfort, Bill Newton Dunn (suppleant för Willy C.E.H. De Clercq), Angelika Niebler, Giuseppe Nisticò (suppleant för Umberto Scapagnini), Seán Ó Neachtain, Reino Paasilinna, Fernando Pérez Royo (suppleant för Harlem Désir i enlighet med artikel 153.2 i arbetsordningen), Elly Plooij-van Gorsel, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Alexander Radwan (suppleant för Dominique Vlasto), Konrad K. Schwaiger, Esko Olavi Seppänen, W.G. van Velzen, Alejo Vidal-Quadras Roca, Myrsini Zorba och Olga Zrihen Zaari.

FÖRSLAG

Utskottet för industrifrågor, utrikeshandel, forskning och energi uppmanar utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet stöder principen om en handlingsplan och det övergripande målet att se till att det finns dynamik och flexibilitet i bolagsrätten och i ramarna för företagsstyrning inom EU.
2. Europaparlamentet välkomnar Europeiska kommissionens slutsats att inte föreslå någon harmonisering av olika koder för företagsstyrning.
3. Europaparlamentet understryker att subsidiaritetsprincipen, vilken försäkrar inslag av nationella särdrag och traditioner, skall vara vägledande för kommissionens fortsatta arbete med bolagsrätt och företagsstyrning. Det är av stor betydelse att slå vakt om möjligheten för medlemsstater att välja olika lösningar och därmed erbjuda företag valmöjlighet mellan olika regleringssystem.
4. Europaparlamentet betonar att handlingsplanen måste förverkliga de principer för företagsstyrning som den innehåller genom att åtgärderna anpassas till nationella behov och medlemsstaternas olika strategier bevaras. En sådan flexibilitet kommer att leda till mer effektiva och hållbara resultat än metoden med en och samma lagstiftning för alla.
5. Europaparlamentet välkomnar näringslivets initiativ för ökad öppenhet och uppmuntrar medlemsstaterna att verka för ökad öppenhet och insyn vad gäller företags redovisning av förvaltning då detta gagnar företagens kapitalförsörjning och långsiktigt marknadsaktörernas förtroende.
6. Europaparlamentet är fortfarande övertygat om att prioriteringar på EU-nivå bör ske på utpräglat gränsöverskridande områden och uppmanar därför kommissionen att påskynda utarbetandet av rekommendationerna till medlemsstaterna att se över hindrande nationella regler vid gränsöverskridande företagsetableringar.
7. Europaparlamentet välkomnar kommissionens initiativ att inleda en genomförbarhetsstudie omkring Europeiska privata bolag (EPC), vilket har ett brett stöd bland de berörda aktörerna. Vidare uppmanar industriutskottet kommissionen att i den genomförbarhetsstudien se över de minimikrav på kapital vid etablerandet av ett Europabolag (SE), rådets förordning 2157/2001 eller att lägga förslag om en ny europeisk företagsform anpassad till små och medelstora företag. Minimikravet på kapital på 120 000 euro gör det svårt för små och medelstora företag att använda företagsformen för Europabolag (SE).
8. Europaparlamentet välkomnar kommissionens ansats i dess arbetsprogram för år 2004 att se över regelverket för överföring av underskott och överskott inom ett företag verksamt i flera medlemsstater i EU och uppmanar kommissionen att påskynda detta arbete då det är av vital betydelse för många europeiskt verksamma företag.

9. Europaparlamentet är kritiskt mot idén om ett europeiskt forum för företagsstyrning eftersom upprättandet av byråkratiska organ sällan är den mest effektiva lösningen på problem utan istället riskerar att bli ett hinder för innovation och utveckling av olika koder gällande företagsstyrning.
10. Europaparlamentet oroas över att handlingsplanen, särskilt på området företagsstyrning, innehåller onödigt många föreskrifter vilket med tiden kan leda till en betungande och onödig reglering. Handlingsplanen bör därför inte vara alltför stelbent i sin utformning och tillämpning, och det är viktigt att nya utvecklingstendenser avspeglas i planens prioriteringar allteftersom den utformas.
11. Europaparlamentet påtalar kommissionen att dess förslag inte skall medföra ytterligare kostnader för företagen och uppmanar kommissionen att låta utreda om sådana negativa konsekvenser kan uppkomma.
12. Europaparlamentet pekar på betydelsen av att det arbete inom området Corporate Governance, som pågår inom OECD, beaktas.

26 januari 2004

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR SYSSELSÄTTNING OCH SOCIALA FRÅGOR

till utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden

över meddelandet från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om modernare bolagsrätt och effektivare företagsstyrning i Europeiska unionen – Handlingsplan (KOM(2003) 284 – C5-0378/2003 – 2003/2150(INI))

Föredragande: Ioannis Koukiadis

ÄRENDETS GÅNG

Vid utskottssammanträdet den 4 juni 2003 utsåg utskottet för sysselsättning och sociala frågor Ioannis Koukiadis till föredragande.

Vid utskottssammanträdena den 27 november 2003 och den 22 januari 2004 behandlade utskottet förslaget till yttrande.

Vid det sistnämnda sammanträdet godkände utskottet enhälligt nedanstående förslag.

Följande ledamöter var närvarande vid omröstningen: Theodorus J.J. Bouwman (ordförande), Marie-Hélène Gillig, Winfried Menrad (vice ordförande), Ioannis Koukiadis (föredragande), Anne André Léonard, Elspeth Attwooll, Regina Bastos, Hans Udo Bullmann (suppleant för Jan Andersson), Ieke van den Burg, Philip Bushill-Matthews, Luigi Cocilovo, Proinsias De Rossa, Harald Ettl, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Stephen Hughes, Anne Elisabet Jensen (suppleant för Marco Formentini) Karin Jöns, Jean Lambert, Elizabeth Lynne, Mario Mantovani, Claude Moraes, Neil Parish (suppleant för Raffaele Lombardo i enlighet med artikel 153.2 i arbetsordningen) Manuel Pérez Álvarez, Bartho Pronk, Lennart Sacrédeus, Herman Schmid, Elisabeth Schroedter (suppleant för Hélène Flautre) Miet Smet, Helle Thorning-Schmidt och Barbara Weiler.

FÖRSLAG

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor uppmanar utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet ser positivt på kommissionens förslag om en modern företagsstyrning som syftar till att öka företagets konkurrenskraft som en avgörande faktor för ekonomisk tillväxt och skapande av arbetstillfällen, förstärka skyddet för aktieägare och borgenärer och skapa större öppenhet i företagsdriften.
2. Europaparlamentet anser att kommissionens centrala politiska mål är otillfredsställande och att dessa även bör innefatta en hänvisning till främjande av hållbar utveckling, miljörettsliga och rättvis handel.
3. Europaparlamentet beklagar emellertid att kommissionen i sina förslag inte lägger större vikt vid att andra berörda parter skall inbegripas, såsom arbetstagare, konsumenter och samhällsrepresentanter.
4. Europaparlamentet beklagar emellertid det snäva fokus som nästan uteslutande riktas på förhållandet mellan aktieägare och företagsledning. Parlamentet är inte övertygat om att aktieägarna är det bästa och enda skyddet mot misslyckanden och skandaler av det slag som bevitnats på sistone. Parlamentet beklagar även att kommissionen underskattar och försummar den roll som företagsledningen (både anställda och ej anställda ledamöter) kan spela för att balansera de olika berörda parternas intressen mot allmänhetens intresse i ett vidare sammanhang som handlar om företagets sociala ansvar.
5. Europaparlamentet anser att kommissionens inställning att ”aktieägarna äger företagen” och att de därför bör ha absolut vetorätt i viktiga beslut är onyanserad. Parlamentet lutar mer åt det kontinentala synsättet att aktieägarna äger andelar för att förse företagen med investeringskapital men att företagen och deras ledningsstrukturer med en eller två nivåer har ett uppdrag som går utöver att bara skapa vinster för sina aktieägare. Parlamentet kräver en bredare, grundläggande debatt om förhållandet mellan ägande och kontroll och om de europeiska traditionerna på bolagsrättens område.
6. Europaparlamentet håller med kommissionen om att ”EU måste fastställa sitt eget förhållningssätt till företagsstyrningen i Europa, så att det blir anpassat till dess egna kulturella och kommersiella traditioner” och varnar för en tendens att kopiera amerikanska lösningar på amerikanska problem och att importera amerikanska traditioner och bestämmelser som skulle motverka en sund företagsstyrning.
7. Europaparlamentet beklagar att högnivågruppen behandlar samtliga företag och aktieägare på samma sätt. Om målen skall uppnås går det inte att ha en samfäll syn på alla företag, utan det måste göras skillnad mellan börsnoterade företag och företag som står utanför börsen, i synnerhet små och medelstora företag som faller under denna kategori.
8. Europaparlamentet beklagar att det saknas en analys av hur företagsstyrningsmetoder påverkas av olikheter i företagets finansiering, framför allt mellan den anglosaxiska traditionen, där ett spritt andelsägande via finansmarknaderna dominerar, och den kontinentala traditionen, som karakteriseras av att banker och större aktieinnehavare

innehåller en central roll. Parlamentet uppmanar kommissionen att göra en sådan analys och att undvika slutsatser och initiativ som endast bygger på ena sidans synsätt.

9. Även de anställda måste med tanke på sina anspråk räknas till borgenärerna, och Europaparlamentet anser därför att den specifika karaktären i deras anspråk måste beaktas så att även de omfattas av ett effektivt skydd.
10. Europaparlamentet anser att det måste göras skillnad mellan stora och små aktieägare, i synnerhet vad gäller användningen av modern teknik i samband med att aktieägarna utövar sin rösträtt, eftersom små aktieägare i regel är mer riskutsatta.
11. Europaparlamentet anser att man bör vara särskilt vaksam mot metoder som syftar till ett tillägnande av aktieägarnas röster, exempelvis genom bestämmelser som tillåter en oegentlig organisation av system och som gör det möjligt för stora anonyma grupper att företräda aktieägarna.
12. Europaparlamentet anser att systemet i det andra direktivet är synnerligen rigoröst för små aktiebolag.
13. Europaparlamentet ser positivt på kommissionens intresse för fusioner över nationsgränserna och den medföljande rörligheten för företagen. Detta intresse måste emellertid kompletteras med åtgärder för att underlätta rörligheten för arbetstagarna i dessa företag.
14. Europaparlamentet välkomnar den aktiva roll som vissa institutionella investerare och i synnerhet pensionsfonder spelar i företagsstyrningen och uppmanar kommissionen att inleda aktiva överläggningar med sektorn om skyldigheter för dessa att lämna information om sin investeringspolitik och om utövandet av rösträtter i företag som de investerar i.
15. Europaparlamentet anser att den europeiska företagsstyrningen och bolagsrätten måste inbegripa passande strukturer och metoder för information till och samråd med arbetstagarna och att alla direktiv om europeisk bolagsrätt bör innehålla skyldigheter om information till och samråd med personalföreträdare när det gäller viktiga beslut om företagets och arbetstillfällenas fortbestånd.
16. Europaparlamentet anser att kommissionens åsikter om icke-verkställande organs tillsynsfunktion och verkställande organs kontrollfunktion är tämligen oklara och inte underbygger betydelsen av att dessa organ tillåts spela den roll som tillkommer dem. Parlamentet framhåller att icke-verkställande strukturer inte bör begränsas till att enbart ha övervakande funktioner: även deras rådgivande, medlande och nätverksskapande funktioner bör erkännas, i synnerhet deras roll som sammanhållande länk med samhällsbehoven och allmänintresset.
17. Europaparlamentet stöder kommissionens initiativ att inom kort föreslå en rekommendation om detaljerade offentliggöranden av ledamöters vederlag i årsredovisningar men skulle föredra att denna införlivades i förslaget till insynsdirektiv som för närvarande är under diskussion.

18. Europaparlamentet anser att det europeiska företagsstyrningsforum som kommissionen föreslår måste representera samtliga intressen och att således även fackföreningarna och det civila samhället bör ingå.
19. Europaparlamentet anser att de snabbt expanderande företagsgrupperna måste bli föremål för lagstiftning, eftersom säkerhet i fråga om deras rättsliga ram främjar öppenheten i affärsförbindelserna och gör det möjligt att skydda dotterföretagens borgenärer, även gentemot moderbolaget.